

Qələbə günü gəlmışdı...

Ömrü boyu ucalıq istəmişdi Ağacavad. Həmişə deyirdi ki, mən ucada olacağam. O zaman heç kəs onu ucaldaq məqamı dərk edə bilməzdi...

Mütəllimzadə Ağacavad Ələsgər oğlu 1997-ci il, avqustun 14-də Bakının Maştağa qəsəbəsində dünyaya gəlmışdır. Təhsilini qəsəbədəki 255 sayılı tam orta məktəbdə başlasa da, ailə vəziyyəti ilə bağlı olaraq, tamamlaya bilməmişdi. Biri özündən böyük, digəri isə kiçik olan daha iki qardaşı vardır. Özündən kiçik qardaşı epilepsiyalı olduğundan ailənin başı həmişə ona qarışmışdı. Anası tez-tez onunla birlidə xəstəxanalarda qalmalı olurdu. Ağacavad demək olar ki, on yaşından sərbəst həyata başlayır. Əsas məqsədi ailəsinə kömək etmək idi. Hələ uşaqlıqdan onu yaşıdlarından fərqləndirən xüsusiyyətləri ildən-ilə özünəməxsus tendensiyada inkişaf edir, onun ciddi, mətin, qorxmaz, sözübü töv, ailəsinə, vətəninə, dostlarına sədaqətli bir gənc kimi formalasmasında mühüm rol oynayır. Ağacavad özünə xas yaşamağı xoşlayırdı. Pul qazanmağı bacarırdı. Həmişə pulu olurdu. Boş vaxt keçirməyi xoşlamayırdı. Babasının bağının əncirini, əkibbecərdiyi tərəvəzləri satır, evlərin damlarını temir etməklə qazanc əldə edirdi. Pulla rəftar etməyi də bacarırdı. Biznesmen olmaq istəyirdi. Ona işbirliyi təklifi olunduqda şərki iş görməyi xoşlamadığını bildirmişdi. Sərmayə təklif edildikdə isə, alımmayacağın təqdirdə borclu qalmaq istəmədiyindən imtina etmişdi. Xeyriyyəciliyi də var idi. Əmisinin qızları ali təhsil allırdılar. Hesablamışdı, gündəlik yol xərcləri beş manat qırıq qəpik edirdi. Hər gün nə artıq, nə də əskik, beş manat qırıq qəpiyi onlara verirdi. Yادından çıxıb yatmış olsa idı belə, yatağından qalxıb bir qədər uzaqda yaşayan əmisiqilə gedər, pulu bacılarına çatdırıldı. Özüne inamı var idi. Ad gündündə anası onun üçün qol saati alanda hansı rəngini istədiyini soruşmuşdu. Demişi ki, sən qızılışını al, qızılıni özüm alaram. Bəlkə də bu yaşa kimi onun üçün alınmış ən bahalı hədiyyə olan bu saati heç doyunca taxmamışdı ki, mühərbiə başlıdı.

Hərbiyə böyük marağı var idi. Həqiqi hərbi xidmətlə bağlı tibbi komissiyadan keçəndə ürəyində revmokardit əlamətləri olduğundan yararsız kimi qiymətləndirilir. Lakin getməkdə israrlı idi. Belə olan halda, Hərbi Komissarlıqdan valideyninin gəlib məsuliyyəti öz üzərinə götürməsi barədə

sənədi imzalamasını bildirirlər. Evə gəlib anası ilə uzun-uzadı səhbətdən sonra onu razı sala bilir, gedib sənədi imzalayır. Ağacavad 2016-2018-ci illərdə Murovdə xidmət etmişdir.

Ailəsinin, valideynlərini çox sevirdi. Ailəcanlı idi. Yaxınlarından kimsə öz valideyninə hörmətsizlik edərdi, ondan uzaqlaşar, əlaqəsini təmamilə kəsərdi. Anası etiraf edir ki, mən elə şeylər var ki, Ağacavadan öyrənmişəm. Məsələn, çox hövəsəsiz idim. Səbirli olmayı ondan öyrənmişəm. Onun şəhadətdən sonra özünə qapanmış kiçik qardaşı deyir ki, Ağacavad məni yetim qoydu. Özü üçün ev tikirmiş, yarımcıq qalıb. İndi bir imkanlı şəxs ailə üçün ev tikdirir. Nailə xanım deyir ki, çox sağ olsunlar. Amma içində yaşadığım bu sadə otağım mənə daha əzizdir. Çünkü, Ağacavadı buradan yola salmışam.

Səyahət etməyi çox xoşlayırdı. İçərişəhər, Torqoviy, Sovetskini gəzməkdən zövg alırdı. Vətən mühərbiəsindən əvvəl işğal altında qalmış erazilərimizdən başqa Azərbaycanın hər bir bölgəsində olmuşdu. Olduğu yerlərin adət-ənənələri, mətbəxi ilə maraqlanardı. Çox sevirdi Vətən torpağını. Səyahətlərinən birində Tovuzda olur. Oturduqları kafenin yanında yüksəklik var imiş. Deyirler ki, hələ heç kəs ora qalxmayıb. Ağacavad qalxa biləcəyini deyir və meşəyə girir. Bir qədər keçəndən sonra aşağıdakılara video göndərib, artıq dağın başına çox az məsafə qaldığını bildirir və şəklini də göndərir. Balıq tutmaq onun hobbisi idi. Yalnız balıq tutanda istirahət edirdi. Həmişə böyük balıqlar düşürdü tilovuna. Sonuncu səfəri Lənkərana olub. Ev sahibəsi onun üçün bəratimliq qablaşdırılmış çay dəmləyəndə etirazını bildirir ki, Lənkəranda da bir atımlıq çay içərlər? Çay plantasiyasiının yanından keçəndə çay kolundan balaca bir budaq qırır ki, mən bunun dadına baxacağam.

Bədəhətən şeir deməyi də var idi. Heyif ki, yazılı şeirləri qalmayıb. Repüşləbunda deyirdi şeirlərini. Cəbhə yoldaşları söyləyirlər ki, döyüş-döyüşə şeir deyirdi. Dostluqda sədaqətli idi. Həmişə dostlarının yaxşılığını istəyirdi. Dərzi işləyən anası Nailə xanım söyləyir ki, işdə idim, bir oğlan gəldi. Köynəyini gətirmişdi. Dedi ki, mən Ağacavadın dostuyam. Dedim ki, Ağacavadın dostu çoxdur. O isə, cavabında dedi ki, Ağacavad mənə işləməyi, pul qazanmağı öyrədib. Mən həmişə xərcliymi evdən götürürüm. Mənə dedi ki, kişinin öz pulu olar. İşsizlikdən şikayət edəndə məni fermaya apardı və işə düzəltti. Dedi ki, işdən çıxısan, daha sənənlə dostluq etməyəcəyəm. Bir il altı ay orada işlədim. Daha sərfəli iş tapanda oradan çıxdım. Bu günə kimi işləyirəm.

Ağacavadın belə yaxınları çox olub. Telefonunda Ağacavadı ad günü münasibəti ilə təbrik edən bir ana oğlunu pis vərdişlərdən yayındırdığına görə ona minnədarlığıını bildirir.

İşinin çox olmasına, hər şeylə məraqlanmasına baxmayaraq, ibadətindən qalmayırdı. Doqquz yaşından oruc tutur, namaz qılırdı. Yalnız hərbi xidmətdə olduğu müddətdə şəraitlə bağlı olaraq ibadətinə fasilə verib.

Vətən mühərbiəsi başlayan kimi gedib könülli adını yazdırır. Səhəri gün cəbhəyə yollanmalı idi. Nailə xanım səhərə kimi yatmayıb onu dua edir. Heç demə, özü də yatmayıbmış. Başını qaldırıb deyir ki, ana, sən məni o qədər dua edəcəksən ki, heç aparmayıacaqlar. Yola düşəndə deyib ki, mən ya yaşayacağam, ya da yaşadacağam. Amma qalıb qayıdacağam. Atasının isə ona məsləhəti bu olur ki, mühərbiədə hər şey olur. Sinən olan yerdə düşmənə kürəyini çevirmə. Məhələ usaqlarından kimsə ona zarafatla:

Sən Qabağı alıb qayıdacaqsan" deyir. O isə cavabında:"Məni buradan şəhid aparanda ağlayanda deyərəm sənə" – söyləyir.

Nailə xanım danışır ki, nə vaxt zəng vururdum, deyirdi ki, hələ bizi döyüş meydانına aparmayıblar, təlimdəyəm. Deyirdim ki, Füzulinə alımsıq. Deyirdi ki, görürsən, necə oğlanlar var? Biz isə hələ təlimdəyik. Deyirdim ki, axı gülə səsləri gəlir. Deyirdi:"Təlim belə olur da". Deyirdim:"Bilməyirəm haradasan, amma özünü qorū". Ağacavad Mütəllimzadə Cəbrayılın, Füzulinin, Zəngilanın alınmasında rəşadətlə vuruşub. Döyüş dostlarının dediyinə görə, o qədər ürəkli idi ki, təsvir etmək mümkün deyil. Mühərbiə başlanan müddətdən onu yatmış görən olmamışdı.

Yatanlara irad tuturmuş. Bir döyüş yoldaşını postda yatmış görəndə ona deyir ki, yatmaq olmaz. Mən evimizə qalıb qayıtmak istəyirəm. Anam məni gözləyir. Çox sayıq idi. Komandırın özü belə, bəzən onunla məsləhətləşirdi. Hissiyyati güclü idi. Mövqeyi müəyyənləşdirməyi bacarırdı. Bir dəfə minalanmış sahəni adı baxışdan müəyyənləşdiriyinə görə bütün komandanı oradan uzaqlaşdırır və xilas etmiş olur. Kəşfiyyatçı kimi həmişə öndə idi. Komandır kəşfiyyata gedəcək dörd nəfərin adını yazmali olurdusa, beş nəfər yazırırdı. Çünkü bilirdi ki, hər bir qrupla Ağacavad da mütləq gedəcəkdir. Getməsəydi, şəraitdən arxayılmayırdı. Necə dəfə özünü və yoldaşlarını xilas etmişdi. Döyüşlərimiz işğaldan azad etdikləri erazilərdə evlərdə yerləşdirilər. Bunu bilən ermənilər öz evlərini vururdular. Ağacavadın olduğu evə raket düşür və ev iki hissəyə bölünür.

Hamı onun şəhid olduğunu fikirləşir. Bu vaxt evin qapısı açılır və Ağacavad:"Mənim üçün bu günə yazılımam" deyərək bayırı çıxır.

Xocavənd uğrunda qızgın döyüşlər gedirdi. Oktyabrın 26-da mühəsirəyə düşmüş əsgərlərimizi xilas etmək üçün gedən III dəstənin tərkibində Ağacavad da var idi. Əks tərəfdən atəş açmaqla düşmən çəşdirilir və mühasirə yarılır. Döyüş başlayır. Dağı aşağı enməyə az qalmış Ağacavad düşmən güləsində tuş gəlir. Şir ürəkli bir igid ən uca məqama, şəhadətə qovuşur. Üç gün neytral zonada qaldıqdan sonra nəşini götürürler. Onunla eyni vaxtda daha iki yoldaşı şəhid olmuşdu. Cibindən çıxan üçrəngli bayraqın hər rənginə onlardan birinin adını yazıblar.

Göstərdiyi igidliyə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənabalarının sərəncamı ilə Mütəllimzadə Ağacavad Ələsgər oğlu "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşü" və "Xocavənd uğrunda" medalları ilə təltif olunmuşdur.

Nailə xanım deyir ki, nə qədər ağır olsada, özümə təskinlik verirəm. Oğlum öz şəhadəti ilə mənim başımı uca etdi. Mən tək oğlu şəhid olmuş anaların üzünə baxa bilmədim. Gərək onlar gedən yoldan getməyə idim ki, qarşına çıxa bilərlər. Noyabrın 10-da səhərə yaxın gördüm ki, Ağacavad qapını açıb girdi içəri. Oyandım. Azan vaxtı idi. Namazımı qıldım. Stolun üstündəki telefonu baxdım. Mesaj gəlmişdi:"Qələbəni Qarabalasız gördük" yazılmışdı. Yenə başa düşmədim. Bir azdan hamı küçəmizə yığışdı. Maşınların signallə eşidildi. Məlum oldu ki, mühərbiə başa çatıb. Biz qələbə çalımsıq. Onda bildim niyə gəlib. Demişdi axı:"Mən qalıb qayıdacağam".

2021

Zəkiyyə Əbilova ,
AMEA Məhəmməd Füzuli
adına Əlyazmalar İnstitutunun
baş elmi işçisi,
falsəfə üzrə elmlər doktoru